

ግልፅነት ወይስ ብልጣብልጥነት ጠቃሚው!

ዘነበ በቀለ

ዘመን ሩዋጭ ነው። የራሱን ፍጥነት ወሳኝ አራሱው ጊዜ ነው። ብቻ “ጊዜ አግኝቶ አለሁልህ ማለትን ለማያውቅ ጊዜው ሲያልፍበት አለሁልህ የሚለው አያገኝም” ነውና ነገሩ ጊዜው ሲበን እየረጋገጠ የሚያልፋቸውን ተመልክቶ ከመሳቅ ይልቅ ነግ በኔ ብሎ ቢተባበር የሰው ልጅ በተሰጠው የጊዜ ገደብ የላቀ ነገር መስራት በቻለ ነበር። እኛ ኢትዮጵያውያን ከሁለት ሺው ምዕት ዓመታችን ጋር ትናንሻም የሰው ልጆች ዕድሜ ኩት ኩት ማለቷን እያየን “የፋሲካው በግ በዳግማይ ትንሳኤው ይስቃል” እንዳሉት መንከትከታችን አልቀረም። በእርግጥ ጊዜን ማስቆም አይቻልም። ቢቻል ኖሮ የኢትዮጵያ ህዝብ ባግባብ የኖረባቸውን ብቻ ቆጥሮ የቀሩትን በማጠፍም ዘላለም ልጅ ሆኖ በቆየ ነበር። ከሃምሳ ዓመት በሁዋላ በምድር ላይ የሰው ልጆች ከ6.5 ቢሊዮን ወደ 9.1 ቢሊዮን ከፍ ያላሉ ተብሏል። ያን ጊዜ እንደልብ የሚያፍሱት ምድራዊ ሀብት ሲቀንስ ተስገብጋቢዎች ዕጣ ክፍላቸው ምን ይሆን ይሆን? ወይስ በለመዱት አብረታቸው ሊቀጥሉ ይሆን? ይህ የኔና የኔ ዕድሜ ክልል ያሉ ሁሉ ሰዎች ሃሳብና ጭንቀት ነው። ለወቅቱ ደራሽ ትውልድ ደግሞ ጭንቀቱን በአግባብ ሊረዳው ይገባል። የእኔ ትውልድ መጨው ዘመን ከመድረሱ በፊት ተዘጋጅቶ መጠበቅ ማስፈለጉን በማመን በህዝባዊ መብቶች መከበርን ባንድነትና በፍቅር የመኖርን ጠቃሚነት ከማይፈልጉ ጋር ሁሉ ሲፋለም ኖሯል። አሁንም ፍልጫውን ይቀጥላል።

የሰማዩ ላይ መመንጠቅ፤ የምድር ውስጡ ስርገት ሁሉም ከተፈጥሮ ቁጣ የሚድኑ ሆነው አልተሰተዋሉም። አውሎ ነፋሱን ጎርፉን ሰደድ አሳቱን የተቆጣጠረ ስልጣኔ እስካሁን ባለመታየቱም ሃያል የሚባል የሰው ጥበብ “አንድነትና ሀብረት” ፈጥሮ በመተሳሰብ መጓዙ ብቻ እንደሆነ ተመስክሯል። ለውጡን ተከትሎ ፍጥነቱን ጨምሮ የበነነ ግለሰብ አራሱን ለማትረፍ የሚችልበት መንገድ አለ ብሎ ባስተማማኝ መናገር ያስችግራል። ዐቅም አለኝ ብሎ ሮጠ ካደጋ ለማምለጥ ከሚሞክረው ሰው በፅናት እቤቱ የተቀመጠው ሰው ከአደጋው እንደሚተርፍ ሲታይ በአንፃሩም በአይሮፕላን ተሰቅሎ የሚሄደው ሰው ከሚደርስበት አደጋ ይበልጥ መንደሩ ቁጭ ብሎ ፀሃይ በሚሞቀው ላይ የተከሰከሰው አይሮፕላን ጉዳት ሲደርስበት ተስተውሏል። ስለዚህም ተሸቀዳዳሚው ቢበዛም ካሰበው ደራሹ ጥቂት ነውና እርምጃን ማስተካከሉ ተገቢ ነው። የተኚው መበርከት የአላሚውን ቁጥር ከፍ ሊያደርገው አይችልም። የሚያልሙትም አይነት ይለያያቸዋል።

የኢትዮጵያ ህዝብ ተደጋግፎና ተከባብሮ መጓዝ ሲገባው ሌላውን ገፍትሮ ጥሎ ማለፍ በሌሎች ላይ የበላይነትን ለማሳየት ልዩ ልዩ ማታለያ ዘዴዎችን መጠቀም እንደ አራዳነትና እንደ ዘመናዊነት የሚቆጠር ከሆነ ችግር አለ። መዘዙ ዐቅም የሌለው ይሙት! የሚል መደመደሚያ ላይ አያደርስንም። ከዚያ የከፋ ነው የሚሆነው። መማር መመራመር የግል ሀይልን ሀብትንና ፈላጭ ቆራጭነትን ያስገኛልኛል፤ ለተወዳጅና ለአሳሳች ዲስኩር ብቃትን ይፈጥርልኛል ብሎ ፊደል የቆጠረው ሁሉ በእርግጥም እንደገና ወደየኔታ ተመልሶ አራሱን ማስመርመር የሚገባው በመሆኑ ትምህርት ቤቶችን እንዳያጣብብ ያስጋል። የኔታ ያልተናገሩት ያልገለፁት ነገር ይኖራል ማለት የሚቻል አይሆንም። በደር. ሀይሉ አርአያ “ያገር ፍቅር ልክፍት” ግጥም ውስጥ መንፈሱ ተንፀባርቋል።

የኔታ ለማንም አዳልተው እንደማይናገሩ ሁሉ ማንንም ጠልተው ፍቅራቸውን እንደማይነፍጉ ሀቅ ነው። ማንም ግን እሳቸው ዘንድ የደረሰ ይህንን የሀብረትና ያገር መውደድ መንፈስ ሳይገነዘብ ይወጣል የሚል ግምትም የለኝም። ዐለም በግለኝነት ስሜት ልትወጠር ወይም ልትገዛ ይቻላታል ብሎ የሚያምን ተማርኩ ባይ ካለ ችግሩ ከየኔታ ሳይሆን ከራሱ ድክመት ነው። ሀይል እውቀት ጥበብ ፍቅር ሁሉም የሚገኘው በሀብረት ነው። ሀብረትን አንድነትን የሀገር ፍቅርን ያንኳሰስ ትምህርት ግን ድንቁርና ነው ሊሆን የሚችለው። ተማሪው ዕውቀትን የሚያገኘው ካስተማሪው ቢሆንም አስተማሪውም ጥበብን የሚቀስመው ከህዝብ የወል ፍላጎት ነውና ዕውቀት ሁሉ ተውራራሽ ነው። ከህዝብ የጋራ ስሜትና ፍላጎት ውጭ በዓለም ላይ ምንም ነገር ዘላቂነት የሌለው መሆኑን ማመን ያስፈልጋል። የህዝብ ፍላጎትና ዐቅም ደግሞ ከአእምሮ ዕድገት ጋር ስለተቀናጀ ነው ስርአተ ማህበራት የመለዋወጥ ዕጣ የገጠማቸው። ያ ባይሆን ኖሮ አምራችነት በአዳኝነት እግር ባልተተካ ነበር። ህዝባዊ ባህልም ባልገዘፈ ነበር።

ጀበናና ስኒን ነጣጥሎ የሚሰል ሰዓሊ ምናልባት ሊል የፈለገውን ለማለት የሚያስችለው መንገድ መርጧል አልልም። ምክንያቱም ጀበናና ስኒ የተዋሃደና የተወሰነ ተግባር የሚፈፀሙ በመሆናቸው በተናጠል አንዲቀርቡ ማድረግ ተግባራቸውንም ሆነ ውጤታቸውን ስንካላ ያደርገዋልና ነው። የእስክሰታና የረገዳ ጭፈራ፤ ዘፈንና መዝሙር የሀብረ ድምፅ ዜማ ህዝባዊነትን ሀብረትን አንድነትን ፍቅርን ባይላበሱ ኖሮ በነጠላነት ወይም በአንገርገር ላይ ተወስነው የግል ሙዚቃዎች ሆነው በቀሩ ነበር። ስለዚህም ነው ሁልጊዜ ህዝባዊነት በጋራ ልማት በጋራ ብልፅግና ቀዳሚውን ስፍራ መያዝ የሚገባው። ግለኝነት ነጠላ በመሆኑ ቢያደምቅም አያሞቅም። ኢትዮጵያውያን ኢትዮጵያ ሀገራችን ናት ስንል እኛ በዚያች ምድር ላይ የተፈጠርን ሁሉ፤ በህዝቧ ቆንጆ ባህሎች የተቀረፀን፤ በቋንቋዎቿ የተዋብን፤ ለህልውና የምንቆረቆር፤ ኢትዮጵያውያን ነን ማለታችን ነው። ከሀገራችን የበለጠ አራሳችንን አማንወድ፤ ከህዝባችን ታሪክ ውጭ ታሪክ የሌለን፤ ለዕድገቷ ለብልፅግናዋ ለአንድነቷ ሲባል ለህይወታችን የማንሳሳ እኛ ብዙሃን ኢትዮጵያውያን ነን ማለታችን ነው። ለአንድነትዋ ለታሪካ ለብልፅግናዋ ለዲሞክራሲ አስተዳደሯ ሲባል በየትኛውም አቅጣጫ ግለሰቦች ህይወታቸውን ለግሰው የወል ክብርን አንግሰዋል። ህዝቧ ኩሩ ዜጋ ሆኖ አንዲኖር አድርገውታል። በመሆኑም እኛ ኢትዮጵያውያን ነን ስንል በርካታ ጀግኖች የአሷት ሀገረ ኢትዮጵያ መሆኗን መመስከራችን ነው። ስለዚህም አንደኛን ተደርጎ ይህ የአንድነት የሀብረትና የጋራ የሆነ ታሪክ፤ በራስ አምላኪዎችና በሰልጣን አምሮታም ቡድኖች ሊጨናገፍ ይችላል?

ህዝብ ግለሰብ መሪዎችን የሚመርጠው በህቀኝነታቸውና በታማኝነታቸው ለይቶ አውቆ ተግባሩን አንዲያከናውኑለት ደምዘ ከፍሎ ያሳድራቸዋል እንጂ! የየራሳቸውን ሹማባሽ እየሾሙና እየሸለሙ የራሱን ገንዘብ ወጭ አድርገው የግል ጠባቂ ወታደርን ቀጥረው አራሱን እንዲያፍኑትና እንዲያስቃዩት ፍላጎት የለውም። ህዝብ ደጋፊዬ አለኝታዬ አጋዜ ብሎ አሟለው ወሬ አወቅን ተማርን ተመራመርን ብለው አንዳሻቸው የሚዘናኑበትና የሚዘባኑበትን ሳይሆን በችግሩ ከጎኑ ቆመው ሃቁን ለማውጣት በጥቅማጥቅም ሳይታለሉ የሚሞግቱለትን ነው። ለዚህ ያጨቸው ሁሉ የተሰጣቸውን ተግባር ስተው ሲራመዱ በሚረጨት ጭቃ ከመበከሉ በፊት አቁም የማለት ሙሉ ሰላጣን ያለው ህዝብ ነው። አሁንም በቅንጅት መሪዎች መካከል የሚታየው ቲያትር ባለመብቱ የኢትዮጵያ ህዝብ ጣልቃ መግባት እንደሚኖርበት የታወቀ ነው። የሰሞኑ ግርግር የህዝብን ፍርድ ይጠይቃል። ጉዳዩ የሱው ነውና ፍርድ መስጠትም አይገደውም።

ለመሆኑ ትያትሩ ከየት ተጀመረ? ተዋንያኖቹስ? የድርሰቱ አቅራቢስ ማነው?

ትያትሩ የተዋሃደ የአሰራር ስልት የተከተለ አንደኛው ከፖለቲካው አመራር ይልቅ በዚህ ድራማ ላይ ይንፀባረቃል። የቅንጅት መሪዎች በእስር ላይ በነበሩበት ጊዜ በውስጣቸው የነበረውን ጉዳይ ከራሳቸው በላይ የሚያውቀው ባይኖርም በእስር ቤቱ ውስጥ ሲገፍ ሲፈበረክና ለመድረክ ሲቀነባበር መሰንበቱን አሁን ከእስር ከወጡ በሁዋላ በምናየው ኮሜዲ መገንዘብ እንችላለን። ድርሰቱ “ኢንጂነር ሀይሉ” ደራሲው ዶር. ብርሃኑ ነጋ አቀነባባሪ “አቶ አንዳርጋቸው ፅጌ” የመድረክ መብራት “አቶ ብርሃነ መዋ” ገፀ ባህርያት “ሻለቃ ዮሴፍ ያዘው” አቶ “ሰሎሞን በቀለ” “ዶር. ታዬ ወልደሰምያት” ስፖንሰር የዐለም አቀፍ አመራር ሰጭ አካል ተቀማጭነቱ በውጭ ሀገር የሆነ፤ ተዋንያን “ወይዘሮ ብርቱካን ሚዴቅሳ” “ዶር. ሀይሉ አርአያ” “አቶ ብሩክ ዳዊት” “ኢንጂነር ግዛቸው ሸፈራው” ታዳሚዎች የዐለም አቀፍ መዋቅር ቻፕተር ተጠሪዎች። መድረክ አዘጋጅ “አቶ አክሎግ እና ተባባሪዎቹ” እና ሌሎችም በአስተናጋጅነት የተካፈሉበት ትያትር ከቃሊቲ ተዘጋጅቶ ሲመጣ በዋሺንግተን በተደረገው የመጀመሪያ ትርኢት ላይ ደራሲው ዶር ብርሃኑ ስለድርሰታቸው ይዘትና አላማ ማብራሪያ ሰጥተውበታል። ኮሌክቲቭ ሊደርሲፕ የአቶ አንዳርጋቸው ፈጠራ ብቻ ሳይሆን የነ ኢንጂነር ግዛቸው ምስክርነትንም ያገኘ በመሆኑ በትያትሩ ፅንሰ ሃሳብ ላይና በአፈፃፀሙ ላይ ጊዜ የወሰደ ቅንብር መሆኑ በግልፅ ይታያል። ይበል ባይሰኝም ባቀራረብ ስልቱ አድናቆትና ግርምት የሚቸረው ነው። የትያትሩ መልዕክት ያው እንደ ርዕሱ ኢንጂነር ሀይሉ ሻውል መወገዝ ያለባቸው መሆኑን ነው የሚያሰሰረው።

በመሰረቱ ለህዝብ ቅርብ ሆኖ ለህዝብ መብት የተሟገተ ሁሉ ሊወቀስና ሊንጎጠጥ አይገባውም ነበር። ለህዝብ መብት ሲል የራሱን የግል ዕድገት የገታ መስዋዕት ያደረገ ሁሉ ሊከበር እንጂ ሊሰደብ

አያበቃውም። ግን ትያትሩ እራሱ የወጣው ከዚህ አካል በመሆኑ “ባለቤቱ የናቀውን አሞሌ ባለ ዕዳ አይቀበለውም” ብለን አናልፈውም። አሞሌነቱንና ድንጋይነቱን እንመረምራለን። ትያትሩንም ከመነሻው ጀምሮ ልንገመገመው እንገደዳለን። የትያትሩ መልእክት ይማርካል ተብሎ ሳይሆን የተዋናዩ ስብጥርና ችሎታ አይን ይሰባል ተብሎ የተገመተ ይመስላል። በርቀት የሚመለከተው ተራው ህዝብ ደግሞ ጥያቄውን ከማቅረብ አልተቆጠበም። ለመሆኑ ይህ ትያትር ለኢትዮጵያ ፖለቲካም ሆነ ለኢትዮጵያ ጎሰቋላ ህዝብ የሚያተርፈው ነገር ምንድነው?

ዘመናዊዎቹ የቅይዋ ኤኮኖሚ አቀንቃኞችና የግል ብልፅግና አምራታዎች ጥቅማቸውን ለማስከበር የማይፈነቅሉት ድንጋይ አለ ብሎ ማመን አይቻልም። በታጋዩ ላይ ሁሉ የሰላ ትችትና ጥላቻ ሲያሳድሩና ድንጋይ ሊያስወረው ሲከፈላቸው ማየት አዲስ ነገር ሊሆንም አይገባም። ብቻ ኢትዮጵያ ወደ ልማት መሸጋገር የምትችለው የህዝብን ፍላጎትና መብት ማክበር ሲቻል መሆኑን አስካሁን ያለተገለፀላቸው ሰዎች መኖራቸው ሊያስገርም ይችላል ይሆናል። መወንጃጃሉ ቀርቶ ለሀገር ጠቃሚ ስራ ለመስራት ከተፈለገ ያንድ ወጥ የፖለቲካ አሸናፊነትን ከጭንቅላት ማስወገድ በተገባ ነበር። የግለሰብ ምኞትን በህዝባዊ ፍቅር መለወጥ በተገባ ነበር። ከዚህ ውጭ የሚደረግ ትያትር ያው! በኮሚሲነቱ ታይቶ የሚያልፍ ከመሆን አይዘልም።

ዛሬ ሀገራችን የምትፈልገው አንድ ጠንካራ ቅንጅትን ብቻ አይደለም። ከኢህአፓ ጋር በፍራቻ በሩቅ ከመሸሽ ተቆጥቦ በቅርብ አብሮ መስራት ያስፈልጋል። ኢህአፓ በጣም የዳበረ የትግል ስልት ያለው ድርጅት መሆኑን ለመረዳት ብዙ መጓዝ አያስፈልግም። እንዴት አድርጎ ከደርግ ጠላትነት ተርፎ አስካሁን ለመቆየት ቻለ? አባላቱን ለትግል ለማሰለፍ ምን ያህል ጊዜ ፈጀበት? እንዴት አድርጎ በወያኔ ደባ ሳይጠለፍ እራሱን ጠብቆ በመቆየት የነታምራት ላይኔን ያስከሬን ስብሰባ ድራማ በማጋለጥ የራሱን ክሎኖች ለማሳፈር በቃ? እንዴት አድርጎ ዛሬም ጠፋ ያሉት ጠላቶቹ አላሰራ አለን ብለው አስከመናገር ደረሱ? ብሎ መጠየቅ መልሱን ሊያሰገኝ ይችላል። የድርጅቱን የትግል ልምድና ብቃት ለመገንዘብ አይንን መጨፈን ተራ ጥላቻን እንጂ! ለሀገር ለወገን አሳቢነትን አይገልጥም። ደክመዋል ጠፍተዋል ብሎ ከማሰላት እምነታቸውን በነፃነት እንዲያራምዱ የኢሰፓን አባላት በወዳጅነት ዓይን መመልከት ያሻል፤ የኢደዩን አባላት፤ የመኤሶንን አባላት ማክበር ያስፈልጋል። ኢህአዴግም በወያኔ የበላይነት የግል ጥቅሜን አስከብራለሁ ብሎ ከመጃጃል ርቆ እንደ አንድ ድርጅት መሆኑ ታምኖለት መብቱ ተጠብቆለት በአኩልነት መንቀሳቀስ ይኖርበታል። ከሌሎችም ጋር ሁሉ ተቀራርቦ መስራት የሚያስፈልገው ስለዚህ ነው።

እምነትን በሆድ ደብቆ ላይ ላዩን አጭርበርባሪ የሆነ ቋንቋ እየተጠቀሙ መዘለቅ አራዳነትን አይመስክርም። ይልቁንስ! የሚያምኑበትን በግልፅ አሳውቆ በአሰራር ስልቱ ላይ መደራደር ይበልጥ ዲሞክራሲን ያሳለብታል እንጂ አያኮሰምንም። ይህ ሁሉ የሚሆነው ግን ቅንነትን ሀገር መውደድን ህዝባዊ ፍቅርን ስንላበስ ብቻ ነው። የኔ ብቻ ፖለቲካ፤ ረገጩ ልውጣው ፖለቲካ፤ ውጤቱ ምን እንደሆነ አይተነዋል። አስካሁንም አልሰራ ወደፊትም የሚሰራ አይደለም። የሚሰራ ቢሆን መስራት የሚችለው በዛሬው የቅይዋ ኤኮኖሚ አዋጅን ተመርኩዞ ሳይሆን በሶሻሊዝም ግዳጅ ጊዜ በሆነ ነበር። በተናጠል በሚሄዱ ሃይሎች ጊዜያዊ ጉንፋን ህዝብ እያነጠሰ እንዲቀጥል መፈቀድ የለበትም። ይህ አይነቱ ድርጊት ለሀገር ልማት ጠቃሚና ገንቢ ልምድ ነው አይባልም። ዛሬ ጠቡ በዲሞክራሲ ጉዳይ ላይ ብቻ ሳይሆን በነፃነት ጥያቄ ላይ ነው። በቅይዋ ኤኮኖሚ ሰብብ ሀገር በቅኝ ገዢዎች እጅ እየወደቀች ነው። ዲሞክራሲ በሰሙ እንጂ በግብሩ ሰው ሲያጠግብ የታየበት ስፍራ ባለመኖሩ ባልታየ ፍልስፍና ላይ ጊዜ ማጥፋቱ ፋይዳቢስ ነው። ያም ቢሆን የሀገር ህልውና አደጋ ላይ በወደቀበት ሰዓት አይደለም። የኛው ጉዳይ መሆን የሚገባው ለሀገር ህልውና መጠበቅ በፅናት መቆም ነው። የዲሞክራሲው ጥያቄ ሊፈታ የሚችለውም የህልውናችን ጥያቄ አስተማማኝ ሲሆን ብቻ መሆኑ ግንዛቤ ሊያገኝ ይገባዋል።

ኢትዮጵያ በነፃነቷ ኮርታ ለዘለዓለም ትኖራለች!